

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและจัดแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยดำเนินวิธีการวิจัย ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๓,๓๘๕ คน โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๓๕๗ คน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๓๕๗ คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

๑) การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยนำไปกำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)^๑ การคำนวณหาขนาด/จำนวนตัวอย่างในกรณีที่สามารถรู้จำนวนหรือปริมาณประชากร ในที่นี้ประชากร ได้แก่ ประชาชนในตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๓,๓๘๕ คน การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) แสดง ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{จากสูตร} \quad n &= \frac{N}{1 + N(e)^2} \\ n &= \frac{3385}{1 + 3385(0.05)^2} \\ n &= 357\end{aligned}$$

โดย n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

e คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (ในที่นี้ใช้ ๐.๐๕)^๒

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน $n = ๓๕๗$ คน

๒) วิธีการสุ่มตัวอย่าง

๑. การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชาชน ตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละหมู่บ้านของตำบลบางงามด้วยการเปรียบเทียบสัดส่วน

$$\text{จากสูตร} \quad = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

๒. ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางนี้

^๑ อภิวัฒน์ จันทะนี, การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยทางธุรกิจ, ฝ่ายบัณฑิตศึกษา, (คณะวิทยาการจัดการ), (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙), หน้า ๓๕.

^๒ ธานีทร ศิลป์จารุ, การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (นนทบุรี : เออาร์พริ้นติ้งแมสโปรดักส์, ๒๕๕๑), หน้า ๕๕.

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหมู่บ้าน

ตำบลบางงาม	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ ๑ บ้านนาป่า	๘๒๕	๘๗
หมู่ที่ ๒ บ้านหนองเพียร	๕๓๖	๕๗
หมู่ที่ ๓ บ้านห้วยตาพรหม	๖๐๔	๖๔
หมู่ที่ ๔ บ้านคอย	๕๗๘	๖๐
หมู่ที่ ๕ บ้านทุ่งขโมย	๕๘๐	๖๑
หมู่ที่ ๖ บ้านดอนตากู	๒๖๒	๒๘
รวม	๓,๓๘๕	๓๕๗

การวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. พระครูพิพัฒน์สุวรรณาภรณ์ (วิชัย จนทโชโต) รองเจ้าคณะอำเภอศรีประจันต์
๒. พระครูพิสิฐสรภาน (ประกิตต์ จิตวิโส) เจ้าคณะตำบลบางงาม
๓. นางบุญเอื้อ สอดสี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางงาม
๔. นายนที คล้ายทอง กำนันตำบลบางงาม
๕. นายขวัญเมือง บัวเขียว ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลบางงาม
๖. นายประชุม กาลศิลป์ รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเพียร
๗. นายมานพ สุพรรณโรจน์ มัคคนายกวัดโพธาราม

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

ก. เชิงปริมาณ

๑) ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

๑. ศึกษาหลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือ

๕. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๖. ปรับปรุงแก้ไข

๗. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๒) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑) แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสามัญ อาชีพ และรายได้ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรีใน ๓ ด้าน ได้แก่

๑) ด้านการให้ความรู้

๒) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี

๓) ด้านการสนับสนุนส่งเสริม

โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นจากคำถามที่ผู้ศึกษากำหนดเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด

๔ หมายถึง บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก

๓ หมายถึง บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยปานกลาง

๒ หมายถึง บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยน้อย

๑ หมายถึง บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยน้อยที่สุด^๗

^๗ ชูติระ ระบอบและคณะ, **ระเบียบวิธีวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยมาใช้ในการบรรยายลักษณะของตัวแปร จึงได้กำหนดเกณฑ์ของค่าเฉลี่ยไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐ คะแนน	ถือว่าบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ – ๔.๕๐ คะแนน	ถือว่าบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ – ๓.๕๐ คะแนน	ถือว่าบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ – ๒.๕๐ คะแนน	ถือว่าบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐ คะแนน	ถือว่าบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับ เห็นด้วยน้อยที่สุด ^๔

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

๓) การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมจำนวน ๕ ท่านประกอบด้วย

๑. พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, รศ. รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ดร.บุษกร วัฒนบุตร อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ดร.พิเชฐ ทังโต หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. ผศ.ประสิทธิ์ ทองอุ่น อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ หน่วยวิทยบริการวัดไร่ขิง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๔บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕),

๕. ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
รัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และ
ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์
(Item – Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๖ ขึ้นไป

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว
ไปทดลองใช้ (Try out) ได้แก่ ประชาชนตำบลศรีประจันต์ อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน ๓๐ คนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๕ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๓๘

๔. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอ
ความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

ข. เชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบาง
งาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ
(Qualitative Research)

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาค้นคว้าเอกสารเพื่อกำหนดประเด็นข้อคำถามที่ใช้เป็นแนวทางในการ
สัมภาษณ์ โดยยึดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย อาศัยกรอบแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนา
คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒
ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน
เขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่

๑. ท่านมีแนวทางในการนำหลักสัมมาอาชีวะด้านการดำเนินชีวิตไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

๒. ท่านมีแนวทางในการนำหลักสัมมาอาชีวะด้านการประกอบอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน
อย่างไร

๓. ท่านมีแนวทางในการนำหลักสัมมาอาชีวะด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตรอบตัวไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันอย่างไร

^๕สิน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์ฯ, ๒๕๔๓), หน้า

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑. การรวบรวมเอกสารผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

๒. ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม และขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้นำหมู่บ้านตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังประชาชนตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๓๕๗ คน ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ (Structure Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants)

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องแล้วทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒. ระดับความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓. ทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ “บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบางงาม อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี” จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยจำแนกตามสถานะเพศ อายุ อาชีพ รายได้

และระดับการศึกษาสามัญ โดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ในกรณีที่มีตัวแปรต้น มีค่า ๓ ค่า ขึ้นไป หากพบว่ามีแตกต่างอย่างมีนัยทางสถิติ ก็ทำการทดสอบด้วยวิธีการผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔. ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จากนั้นจึงจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญที่ได้กำหนดไว้ในคำถามปลายเปิดแล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

๕. การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเก็บโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้เครื่องบันทึกเสียง

๖. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ จากนั้นจัดลำดับข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)